

Proef bij Hunze en Aa's en Noorderzijvest met nieuw informatiesysteem

De waterschappen Hunze & Aa's en Noorderzijvest beschikken sinds kort over een systeem om operationele zuiveringsinformatie te registreren en zuiveringsbeheerders bij hun werk te ondersteunen. Dit informatiesysteem maakt deel uit van de zogeheten INTWIS-familie. Omdat het beheer onder de gelijknamige stichting valt, zijn de waterschappen niet afhankelijk van de leverancier.

INTWIS staat voor INTEgraal Waterschaps Informatie Systeem. Dit geografische informatiesysteem bestaat uit basissoftware met algemene functionaliteiten voor waterschappen, dat uitgebreid kan worden met modules om specifieke bedrijfsfuncties te ondersteunen. INTWIS bestaat sinds 1997. Het initiatief lag destijds bij de waterschappen. Het beheer wordt geregeld door de gelijknamige stichting.

INTWIS-ZIS is een zuiveringsinformatiesysteem, dat afgelopen najaar gelijktijdig geïmplementeerd is bij de twee noordelijke waterschappen. Omdat het beheer van ZIS ook onder de Stichting INTWIS valt, zitten de waterschappen niet automatisch vast aan de partij die het informatiesysteem ontwikkelde en/of implementeerde.

Niet alleen het systeem INTWIS-ZIS zelf is geïmplementeerd, er zijn ook koppelingen gemaakt tussen INTWIS-ZIS en twee onderliggende applicaties: het laboratoriuminformatiesysteem en een gegevensverwerkings-systeem. De gegevens uit deze twee systemen kunnen met ZIS eenvoudig worden ontsloten en gecombineerd. Het inlezen van de dagelijkse gegevens in het systeem gebeurt automatisch. Handinvoer is mogelijk, niet alleen via de onderliggende systemen maar ook rechtstreeks in ZIS. Om ook over historische gegevens te kunnen beschikken, zijn de laboratorium- en procesgegevens van de afgelopen vijf jaar geïmporteerd in het nieuwe systeem.

Groot voordeel van INTWIS-ZIS is de grote flexibiliteit van het systeem, bijvoorbeeld op het gebied van inrichting van normsets, kenmerken en stamgegevens per zuivering. Ook het flexibel inrichten van zuiveringen

Rwzi Garmerwolde (foto: Kees van der Mark).

met processen en onderdelen en daaraan gekoppelde meetpunten is mogelijk. Hoewel dit niet gerealiseerd is bij beide waterschappen, kunnen de invoerschermen ten behoeve van de handmatige invoer naar de voorkeur van een waterschap worden ingericht.

Met INTWIS-ZIS kunnen eenvoudig en snel rapportages worden gegenereerd voor procesvoerders en rayon-/regiohoofden, maar ook voor het management of ten behoeve van de bedrijfsvergelijking zuiveringsbeheer. De rapporten zijn uniform te gebruiken voor elke installatie. INTWIS-ZIS wordt geleverd met standaardrapporten die betrekkelijk eenvoudig zijn aan te passen aan de specifieke wensen van een waterschap.

Nog geen ervaring

INTWIS-ZIS is een nieuw product. Daarom ontbreekt het nog aan ervaring op het gebied van inrichting en implementatie. De gehanteerde projectaanpak is voornamelijk gebaseerd op de vraagstelling en op de gezamenlijke ervaringen van de genoemde bedrijven met gelijksoortige systemen. Eerst is een gedetailleerd uitvoeringsplan opgesteld om in- en externe werkzaamheden af te stemmen, de planning en verwachte doorlooptijd vast te stellen en om consensus met betrokkenen te bereiken over de werkwijze. Hierin is ook de projectorganisatie vastgelegd. Daarna is een inrichtingsplan gemaakt dat gedurende het project is geëvolueerd tot een beheerdocument. Dit plan omvat randvoorwaarden voor de coderingsmethodiek, de relaties met relevante coderingen van de opdrachtgever, de coderingsmethodiek en beschrijving van de inrichting van INTWIS-ZIS (gegevensstructuur) en een inventarisatie van de processen en meetpunten per locatie.

De volgende stap was een pilot voor twee installaties. Hierbij zijn de processen, meet-

punten en invoerschermen geïnventariseerd en is de inrichting conform inrichtingsplan uitgevoerd. Een testplan is opgesteld, aan de hand waarvan het systeem is getoetst op inrichting, werking en prestaties. Het inrichtings- en testplan zijn bijgesteld op basis van nieuwe inzichten, opgedaan in de pilotfase. Onvolkomenheden aan de inrichting zijn aangepast. Bovendien is de test herhaald. Tenslotte is het informatiesysteem ook op andere locaties geïnstalleerd.

Het eindresultaat is een gedetailleerd uitvoeringsplan, een inrichtingsplan, gedurende het project geëvolueerd tot beheerdocument, een conversieplan, een testplan voor de pilot- en de fase daarna en een volledig ingericht informatiesysteem met zuiveringsgegevens.

INTWIS-ZIS is in oktober bij beide waterschappen opgeleverd. Na enkele maanden op de achtergrond te hebben gedraaid, heeft het nieuwe systeem de oude applicatie (Wakwa) per 1 januari jl. vervangen. ☛

Rudi Boets

(Waterschap Hunze en Aa's)

Kees van Nes (Vertis)

Jan de Wit (AQUAGIS)

Informatiesysteem voor leidingen

Vertis en Arcadis hebben sinds kort ook een module voor INTWIS die specifiek informatie geeft over leidingen: INTWIS-LIS. De initiatiefnemers van dit leidingeninformatiesysteem zijn de hoogheemraadschappen Hollands Noorderkwartier en Delfland en de waterschappen Hollandse Delta en Groot Salland.

Deze module stelt waterschappen in staat informatie over leidingen eenduidig vast te leggen, te beheren en toegankelijk te maken. In de meeste gevallen gaat het om persleidingen, waarmee het door de gemeente verzamelde rioolwater naar de zuiveringsinstallatie wordt getransporteerd. Vanuit het systeem kunnen de gegevens op elk moment gepresenteerd worden. Dat kan nu niet. Volgens de deelnemende waterschappen kan INTWIS-LIS tijdswinst opleveren bij de afhandeling van zogeheten KLIC-meldingen voor graafwerkzaamheden. Alleen al het waterschap Hollandse Delta ontvangt jaarlijks zo'n 1.600 van deze meldingen. Het systeem moet er ook voor zorgen dat het risico op calamiteiten die het gevolg zijn van late, verouderde en foutieve informatie vermindert. ☛